

बन्धुः श्रुतबन्धुर्विप्रबन्धुर्गौपायनाः। १-३ निर्वृतिः, ४ निर्वृतिः सोमश्च, ५-६ असुनीतिः, ७ पृथिवी-
द्वन्तरिक्ष-सोम-पूष-पथ्या-स्वस्तयः, ८-१० द्यावापृथिवी, १० (पूर्वार्धस्य) इन्द्र-द्यावापृथिव्यः। त्रिष्टुप्, ८
पङ्क्तिः, ९ महापङ्क्तिः, १० पङ्क्त्युत्तरा

प्र तार्यायुः प्रतरं नवीयः स्थातरिव क्रतुमता रथस्य।

अध च्यवान् उत्तवीत्यर्थं परातरं सु निर्वृतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०१

क्रतुमता- प्रज्ञायुक्तेन मनसा। रथस्य स्थाताराविव- रथस्थावश्विनाविव। नवीयः- नवतरम्।
प्रतरम्- प्रवृद्धतरम्। प्र तारि- प्रवर्धताम्। अध- अनन्तरम्। च्यवानः- च्यवमानः। अर्थ- पुनः
स्वरूपम्। उत्तवीति- वर्धयति। निर्वृतिः। परातरम्- दूरम्। जिहीताम्- गच्छतु॥१॥

सामन्नु राये निधिमन्वन्नं करामहे सु पुरुध श्रवांसि।

ता नो विश्वानि जरिता ममत्तु परातरं सु निर्वृतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०२

सामन्- साम्नि गीयमाने सति। राये- सम्पदर्थम्। निधिमत्- निधिमयम्। अन्नम्- हव्यम्।
श्रवांसि- मन्त्रान्। पुरुध- बहुधा। सु- सुष्ठु। करामहे- कुर्मः। ता- तानि। नः- अस्माकम्।
विश्वानि- सर्वाणि। जरिता। ममत्तु- स्वदताम्॥२॥

अभी ष्वर्यः पौंस्यैर्भवेम द्यौर्न भूमिं गिरयो नाज्रान्।

ता नो विश्वानि जरिता चिकेत परातरं सु निर्वृतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०३

द्यौः- नभः। भूमिम्- पृथिवीम्। न- इव। गिरयः- वज्राणि। अज्रान्- मेघान्। न इव। अर्यः-
अरीन्। पौंस्येभिः- वीर्यैः। सु- सुष्ठु। अभि भवेम। ता- तानि। नः- अस्माकम्। विश्वानि-
सर्वाणि। जरिता- जीर्णकरी। चिकेत- जानाति॥३॥

मो षु णः सोम मृत्यवे परा दाः पश्येम नु सूर्यमुच्चरन्तम्।

द्युभिर्हितो जरिमा सू नो अस्तु परातरं सु निर्वृतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०४

सोम- रस । नः- अस्मान् । मृत्यवे- मरणाय । मो- मा । सु- सुष्ठु । परा दाः- प्रयच्छ । उच्चरन्तम्-
नभसि चरन्तम् । सूर्य- भास्करम् । पश्येम । द्युभिः- अहोभिः । हितः- प्रेरिता । जरिमा- जरा ।
नः- अस्माकम् । सु- सुष्ठु । अस्तु- भवतु ॥४॥

असुनीते मनो अस्मासु धारय जीवातवे सु प्र तिरा न आयुः ।

रारन्धि नः सूर्यस्य संदृशि घृतेन त्वं तन्वं वर्धयस्व ॥ १०.०५९.०५

असुनीते- प्राणनेत्रि । मनः- चित्तम् । अस्मासु । धारय । जीवातवे- जीवनाय । नः- अस्माकम् ।
आयुः । सु- सुष्ठु । प्र- प्रकर्षेण । तिर- वर्धय । नः- अस्मान् । सूर्यस्य- सवितुः । संदृशि-
सन्दर्शने । रारन्धि- स्थापय । घृतेन- उदकेन तेजसा वा । त्वम् । तन्वम्- शरीरम् । वर्धयस्व ॥५॥

असुनीते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राणमिह नो धेहि भोगम् ।

ज्योक्पश्येम सूर्यमुच्चरन्तमनुमते मृळया नः स्वस्ति ॥ १०.०५९.०६

असुनीते- प्राणनेत्रि । अस्मासु । चक्षुः- दशनिन्द्रियम् । पुनः । धेहि- देहि । प्राणम् । इह- अत्र ।
नः- अस्मभ्यम् । भोगम् । धेहि । उच्चरन्तम्- नभसि चरन्तम् । सूर्य- सवितारम् । ज्योक्- चिरम् ।
पश्येम । अनुमते- अनुकूले । नः- अस्मान् । स्वस्ति- मङ्गलं यथा भवति तथा । मृळय-
आनन्दय ॥६॥

पुनर्नो असुं पृथिवी ददातु पुनर्द्यौर्देवी पुनरन्तरिक्षम् ।

पुनर्नः सोमस्तन्वं ददातु पुनः पूषा पथ्यां३ या स्वस्तिः ॥ १०.०५९.०७

नः- अस्मभ्यम् । पुनः । पृथिवी- भूमिः । असुम्- प्राणम् । ददातु- प्रयच्छतु । देवी- द्योतनशीला ।
द्यौः । पुनः । अन्तरिक्षम् । असुं ददातु । पुनः । नः- अस्मभ्यम् । तन्वम्- शरीरम् । ददातु । पुनः ।
पूषा- पोषकः सूर्यः । या । स्वस्तिः- भद्रा । ताम् । पथ्याम्- धर्ममार्गां शान्तिम् । ददातु ॥७॥

शं रोदसी सुबन्धवे यद्वा ऋतस्य मातरा ।

भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.०८

सुबन्धवे- शोभनबन्धवे । यही- महत्यौ । ऋतस्य मातरौ- प्रकृतिनियत्या जनन्यौ । रोदसी-
द्यावापृथिव्यौ । शम्- मङ्गलं करोतु । यत् । रपः- पापमस्ति तत् । अप भरताम्- अपहरताम् । द्यौः-
हे नभः । क्षमा- क्षमामयि । पृथिवि- भूमे । ते- युवाम् । रपः- कृच्छ्रम् । मो- मा । सु- सुष्ठु । किं
चन । आममत्- हिनस्तु ॥८॥

अव द्वके अव त्रिका दिवश्चरन्ति भेषजा ।

क्षमा चरिष्वेकं भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.०९

भेषजा- भेषजानि । दिवः- नभसः । द्वके- अश्विनोः । त्रिका- इळासरस्वतीमहीषु । अव चरन्ति ।

एककम्- एकं भेषजम् । क्षमा- क्षमायाम् । चरिषु- चरति ॥९॥

समिन्द्रेय गार्मन्द्वाहं य आवहदुशीनराण्या अनः ।

भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.१०

यः । उशीनराण्याः- ओषधेः । अनः- शकटम् । आवहत्- वहति तम् । गाम्- गन्तारम् ।

अनड्वाहम्- वृषभम् । इन्द्र- परमेश्वर । सम्- सम्यक् । ईरय- प्रेरय ॥१०॥